NÁRODNÉ OSVETOVÉ CENTRUM

č. 167/2026-210/995

PROPOZÍCIE

Hviezdoslavov Kubín 2027

73. ročník
celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky
v umeleckom prednese poézie a prózy,
v tvorbe recitačných kolektívov a divadiel poézie
detí, mládeže a dospelých

október 2026

1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA

1.1. Charakteristika súťaže

1.1.1. Celoštátna postupová súťaž a prehliadka umeleckého prednesu poézie a prózy, tvorby recitačných kolektívov a divadiel poézie detí, mládeže a dospelých Hviezdoslavov Kubín je **najstaršou a najprestížnejšou** súťažou a zároveň **vrcholným podujatím** tohto druhu na Slovensku.

1.1.2. Súťaž je určená deťom, mládeži a dospelým.

1.1.3. Súťaž nie je tematicky zameraná ani vymedzená.

1.1.4. Súťaž sa koná **každý rok**.

1.2. Ciele súťaže

1.2.1. **Hlavným cieľom súťaže** je nadobúdanie vedomostí, rozvíjanie nadania a umelecko-odborný rast jednotlivcov a kolektívov prostredníctvom poznávania, realizácie a prezentácie umeleckej tvorby v oblasti umeleckého prednesu, recitačných kolektívov a divadla poézie.

1.2.2. Ďalšími cieľmi sú:

1.2.2.1. prezentovať a konfrontovať súčasnú interpretačnú tvorbu v oblasti umeleckého prednesu jednotlivcov a kolektívov a inscenačnú tvorbu divadiel poézie,

1.2.2.2. hlbšie spoznávať literárne hodnoty a zoznamovať s nimi verejnosť, rozširovať a prehlbovať v súťažiacich literárne poznanie, tvorivosť, kultivovať ich jazyk, reč, zmysel pre rytmus, pestovať vzťah k slovu ako kultúrnej a umeleckej hodnote,

1.2.2.3. prispievať k vyhľadávaniu talentovaných a nadaných žiakov a študentov v oblasti umeleckého slova, viesť ich k samostatnej tvorivej činnosti, upevňovať ich záujem o sebavzdelávanie, prispievať k účelnému a efektívnemu využívaniu voľného času,

1.2.2.4. umožniť pedagogickým pracovníkom využívať poznatky zo súťaže na skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu detí a mládeže v predmetoch slovenský jazyk a literatúra, estetická a etická výchova a kultúrnym pracovníkom ponúknuť možnosť na skvalitnenie kultúrneho života v miestach a regiónoch,

1.2.2.5. aktivizovať slovnú interpretačnú a divadelnú tvorbu na základných, stredných a vysokých školách, základných umeleckých školách, v centrách voľného času a ďalších subjektoch vzdelávacej, kultúrnej a umeleckej činnosti detí, mládeže a dospelých,

1.2.2.6. vytvárať možnosť prezentácie, vzájomnej konfrontácie, inšpirácie a vzdelávania pre všetkých záujemcov o túto činnosť prostredníctvom prehliadok, hodnotiacich diskusií a iných foriem vzdelávacích i sprievodných podujatí.

1.3. Riadenie súťaže

1.3.1. Vyhlasovateľom, odborným garantom a hlavným finančným partnerom je Národné osvetové centrum z poverenia Ministerstva kultúry SR a Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR[1].

1.3.2. Organizátormi sú regionálne a krajské osvetové a kultúrne strediská, mestské kultúrne strediská a ďalšie kultúrne a školské subjekty.

[1] Organizačný poriadok schválilo Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR v roku 2025 pod číslom 2025/5060:2-E9171.

1.3.3. Súťažiaci majú na všetkých stupňoch súťaže v prípade, že je to vo finančných možnostiach organizátora, zabezpečené cestovné náhrady, stravu/občerstvenie a pri viacdňových podujatiach aj ubytovanie.

2. ŠTRUKTÚRA SÚŤAŽE

2.1. Kolá súťaže

2.1.1. Súťaž má postupový charakter a je **viacstupňová**:

2.1.1.1. triedne súťaže a prehliadky,
2.1.1.2. školské súťaže a prehliadky,
2.1.1.3. obvodné súťaže a prehliadky,
2.1.1.4. okresné súťaže a prehliadky,
2.1.1.5. regionálne súťaže a prehliadky,
2.1.1.6. krajské súťaže a prehliadky,
2.1.1.7. celoštátna súťaž a prehliadka.

2.1.2. Základným stupňom súťaže pre detské kategórie je triedne kolo. Víťaz triedneho kola postupuje do školského kola, potom do obvodného, okresného a regionálneho kola. Z regionálnych postupových súťaží postupujú víťazi do krajských súťaží. Víťazi krajských kôl postupujú do celoštátneho kola, pričom o konečnom výbere súťažiacich do celoštátneho kola rozhoduje programová rada.

2.1.3. Súťaž na vyšších stupňoch pozostáva zo súťažných vystúpení, z interného hodnotenia poroty, odborného seminára, vyhlásenia výsledkov a môže byť obohatená o tvorivé dielne alebo iné kultúrne a vzdelávacie aktivity.

2.1.4. Odborný rozborový seminár ako **najdôležitejšia súčasť** každého stupňa súťaže je adresný, dôsledný a opiera sa o kritériá hodnotenia uvedené v propozíciách. Realizuje sa stretnutím odbornej poroty a účastníkov, na ktorom porota urobí dôkladnú analýzu jednotlivých súťažných vystúpení.

2.1.5. Na základnom stupni súťaže sa odporúča organizovať pre súťažiacich konzultácie prednesov.[2]

2.1.6. Termíny na ukončenie obvodných, okresných, regionálnych a krajských kôl súťaže sú uvedené v samostatnom dokumente zverejnenom na stránke Národného osvetového centra.

2.2. Súťažné kategórie

2.2.1. **Súťaž jednotlivcov**

Vo všetkých kategóriách **sa súťaží osobitne v prednese poézie a osobitne v prednese prózy**.

2.2.1.1. Umelecký prednes detí:

I. kategória

- **žiaci 2. – 4. ročníka** základných škôl a žiaci základných umeleckých škôl vo veku 7 – 10 rokov,
- umelecký prednes **poézie** maximálne **5 minút**,
- umelecký prednes **prózy** maximálne **5 minút**.

[2] Konzultácie je vhodné organizovať ešte pred uskutočnením základného kola a prihlásením do súťaže.

II. kategória

- **žiaci 5. – 6. ročníka** základných škôl, prímy (1. ročníka) osemročných gymnázií a žiaci základných umeleckých škôl vo veku 10 – 12 rokov,
- umelecký prednes **poézie** maximálne **5 minút**,
- umelecký prednes **prózy** maximálne **6 minút**.

III. kategória

- **žiaci 7. – 9. ročníka** základných škôl a sekundy, tercie, kvarty (2. – 4. ročníka) osemročných gymnázií a žiaci základných umeleckých škôl vo veku 12 – 15 rokov,
- umelecký prednes **poézie** maximálne **7 minút**,
- umelecký prednes **prózy** maximálne **8 minút**.

2.2.1.2. Umelecký prednes mládeže:

IV. kategória

- **žiaci 1. – 4. ročníka stredných škôl**, 5. – 8. ročníka osemročných gymnázií a žiaci bilingválnych gymnázií a ostatná nevysokoškolská mládež do 19 rokov vrátane[3],
- umelecký prednes **poézie** maximálne **8 minút**,
- umelecký prednes **prózy** maximálne **10 minút**.

2.2.1.3. Umelecký prednes dospelých:

V. kategória

- **študenti vysokých škôl** bez ohľadu na vek, žiaci 5. – 6. ročníka konzervatórií a **dospelí od 20 rokov**[4],
- umelecký prednes **poézie** maximálne **8 minút**,
- umelecký prednes **prózy** maximálne **10 minút**.

2.2.1 Súťaž kolektívov

I. kategória

- **detské** recitačné kolektívy a divadlá poézie,
- vek účinkujúcich členov súboru **do 15 rokov (vrátane)**.

II. kategória

- divadlá poézie a recitačné kolektívy **mládeže a dospelých**,
- vek účinkujúcich členov súboru **od 16 rokov (vrátane)**.

3. PODMIENKY PRE SÚŤAŽIACICH

3.1. Prihlasovanie

3.1.1. Na súťaži sa môže zúčastniť každý neprofesionálny recitátor, záujemca o umelecký prednes a neprofesionálne kolektívy inscenujúce literárne texty, ktorí svoju činnosť robia zo záujmu, bez nároku na finančné ohodnotenie, nie ako povolanie či zamestnanie (profesionálne). Za neprofesionálnych umelcov sa považujú aj **všetci študenti základných, stredných a vysokých škôl (vrátane umeleckých)**.

[3] Záväznosť vekovej hranice je platná k termínu prihlásenia do súťaže.
[4] Záväznosť vekovej hranice je platná k termínu prihlásenia do súťaže.

3.1.2. V prípade kolektívnych diel môže byť počet profesionálnych umelcov maximálne 1/3 z celkového počtu členov tvorivého tímu.

3.1.3. **Žiaci I. – III. kategórie a recitátori IV. kategórie** majú právo prihlásiť sa do triedneho, resp. školského kola v škole, ktorú navštevujú. Deti v domácom vzdelávaní sa prihlasujú do súťaže kmeňovej, resp. skúšobnej školy alebo základnej umeleckej školy. Ak sa školské kolá v uvedených školách nekonajú, môže pre nich základné kolo organizovať aj iný subjekt s kultúrnym zameraním. Individuálne situácie rieši Národné osvetové centrum.

3.1.4. **Organizátori školských kôl prihlasujú víťazných postupujúcich recitátorov do vyššieho kola súťaže prostredníctvom elektronického formulára na webovej stránke Národného osvetového centra:** http://www.nocka.sk/chcemsaprihlasit.

3.1.5. Ak sa školské kolá na stredných školách nekonajú, recitátori IV. a V. kategórie majú právo prihlásiť sa do okresného kola súťaže podľa miesta bydliska alebo školy/pracoviska. V prípade, že kultúrne inštitúcie okresné kolá neorganizujú, recitátori IV. – V. kategórie majú právo prihlásiť sa do vyšších kôl súťaže (regionálne, resp. krajské), ale do najnižšieho kola, ktoré sa v okruhu ich pôsobenia organizuje. **Títo recitátori sa prihlasujú do súťaže samostatne prostredníctvom elektronického formulára na webovej stránke Národného osvetového centra:** http://www.nocka.sk/chcemsaprihlasit.

3.1.6. **Kolektívy** sa prihlasujú do okresných/regionálnych kôl **podľa miesta svojho pôsobenia prostredníctvom elektronického formulára na webovej stránke Národného osvetového centra:** http://www.nocka.sk/chcemsaprihlasit. **Prihlasuje ich vedúci alebo zriaďovateľ súboru.**

3.1.7. V prípade, že **sa nemení veková kategória**, tak: recitátori, ktorí sa zúčastnili na celoštátnej súťaži a prehliadke Hviezdoslavov Kubín v predchádzajúcom roku, majú právo nastúpiť v nasledujúcom roku do súťaže v krajskom kole. Podobne tí, čo sa zúčastnili na krajskom kole, môžu nastúpiť v regionálnom/okresnom kole. Tí, čo sa zúčastnili na regionálnom kole, môžu nastúpiť do okresného kola. Tí, ktorí sa zúčastnili na okresnom kole, môžu nastúpiť do obvodného/školského kola a účastníci obvodných kôl môžu nastúpiť do školského kola súťaže.

3.2. Súťažné podmienky

3.2.1. Súťaž sa koná v prednese slovenskej a svetovej básnickej a prozaickej (nie dramatickej) literatúry v **slovenskom jazyku**.

3.2.2. Recitátori a kolektívy prechádzajú všetkými stupňami súťaže **s tým istým textom** a **s tou istou inscenáciou**, ktorými sa prezentujú v základnom stupni súťaže.[5]

3.2.3. Recitátor je povinný **prednášať text naspamäť**.

3.2.4. Recitátor je **povinný dodržať časový limit prednesu**. V prípade jeho prekročenia je zo súťaže vyradený.

3.2.5. Do súťaže **nemožno vstúpiť s textom**, s ktorým recitátor v minulosti na súťaži Hviezdoslavov Kubín už vystúpil alebo s ktorým získal umiestnenie na celoslovenských kolách iných recitátorských súťaží (Šaliansky Maťko, Beniakove Chynorany, Vansovej Lomnička, Naša Vansovej Lomnička, Timravina studnička, ... a Slovo bolo u Boha, Dilongova Trstená a ďalšie).

[5] Medzi stupňami súťaže môže recitátor a kolektív v súťažnom vystúpení robiť úpravy na základe odporúčaní odbornej poroty. Je však potrebné dostatočne včas pred konaním konkrétneho kola dodať aktuálnu verziu recitovaného úryvku alebo scenára organizátorovi konkrétneho kola súťaže a ten je povinný vložiť aktuálnu verziu do systému a informovať o tom porotu.

3.2.6. Recitátor môže nastúpiť do súťaže **len s jedným** textom.

3.2.7. Podmienkou účasti jednotlivcov je **priloženie súťažného textu prednesu k prihláške**.[6] V texte treba zachovať grafické členenie veršov a strof, odsekov podľa knižného alebo časopiseckého vydania. Na súťažný text je potrebné uviesť **meno recitátora, autora, prekladateľa**, **názov a zdroj textu**, prípadne upravovateľa textu a **meno/-á pedagóga/lektora**, s ktorým recitátor na texte pracoval.

3.2.8. Do prihlášky je potrebné **uviesť meno pedagóga/lektora, ktorý recitátora na prednes pripravoval**. Nie pedagóga slovenského jazyka.[7]

3.2.9. **Odporúča sa, aby pedagóg/lektor, ktorý pripravoval recitátora na prednes, zúčastnil na každom kole Hviezdoslavovho Kubína**, na ktorom sa recitátor zúčastní, aby recitátorovi vedel pretlmočiť spätnú väzbu poroty, ktorá odznie na rozborovom seminári.

3.2.10. Súbory sa **nemôžu zúčastniť na súťaži s inscenáciou**, s ktorou vstúpili do inej súťaže vyhlasovanej a odborne garantovanej Národným osvetovým centrom, ani s inscenáciou, s ktorou už súťažili na Hviezdoslavovom Kubíne v minulosti.

3.2.11. Podmienkou účasti kolektívu je **priloženie scenára inscenácie** k prihláške s uvedením **autorov a prekladateľov** textov, ako aj **tvorcov inscenácie**.

3.2.12. **Slušné správanie** je nevyhnutnou podmienkou pre všetkých súťažiacich. Zahŕňa dodržiavanie pravidiel etiky, rešpekt voči ostatným, korektnú komunikáciu a vyhýbanie sa urážlivým či nevhodným prejavom. Súťažiaci musia prejavovať ohľaduplnosť a správať sa tak, aby svojím správaním neprispievali k vytváraniu napätia alebo konfliktov. Porušenie tohto kritéria môže byť dôvodom na okamžité vyradenie zo súťaže.

4. POŽIADAVKY NA ORGANIZÁTOROV

4.1. Školské súťaže a prehliadky

4.1.1. Uskutočniť v termíne uvedenom v samostatnom dokumente zverejnenom na stránke Národného osvetového centra.

4.2. Obvodné, okresné, regionálne a krajské súťažné a prehliadky

4.2.1. Uskutočniť v termíne uvedenom v samostatnom dokumente zverejnenom na stránke Národného osvetového centra.

4.2.2. Informácie o termíne a konaní daného kola je potrebné zadať do systému prihlasovania Národného osvetového centra **v termíne, ktoré určí Národné osvetové centrum**.

4.2.3. Po zadaní nižších kôl súťaže do systému prihlasovania Národné osvetové centrum automaticky zaradí toto kolo do systému financovania súťaží. Na nižšie kolá súťaží nie je potrebné žiadať finančné prostriedky, **odborné komisie ich budú posudzovať na základe skúseností z predchádzajúcich rokov**.

4.2.4. Organizátori jednotlivých kôl majú za úlohu pred konaním súťaže **skontrolovať prihlášky** súťažiacich a v prípade porušenia súťažných podmienok súťažiacich **upozorniť a vyzvať** na nápravu. V opačnom prípade nemôžu byť do súťaže súťažiaci prijatí.

4.2.5. Recitátorovi **organizátor zapisuje čas prednesu**.

4.2.6. Po skončení daného kola **označí organizátor postupujúcich** do vyššieho kola priamo v systéme prihlasovania.

[6] Všetci recitátori sú povinní priložiť k prihláške text prednesu v editovateľnom formáte.

[7] V prípade uvedenia nepravdivej informácie môže byť recitátor zo súťaže vylúčený.

4.2.7. **Protokol o udelení cien a výsledkov** je potrebné vyplniť v systéme prihlasovania **najneskôr do 7 dní** po ukončení súťaže, pri **krajských kolách do 5 dní**. Ak sa tak nestane, recitátori, divadlá poézie ani recitačné kolektívy príslušného subjektu nepostúpia do ďalšieho kola súťaže.

4.2.8. **Hodnotiacu správu** predsedu poroty je potrebné nahrať do systému prihlasovania **najneskôr do 7 dní** po ukončení súťaže **zodpovednému pracovníkovi Národného osvetového centra**. Vzor formulára hodnotiacej správy je prílohou týchto propozícií. Ak sa tak nestane, recitátori, divadlá poézie ani recitačné kolektívy príslušného subjektu nepostúpia do ďalšieho kola súťaže.

4.2.9. Pri tvorbe propagačných materiálov organizátor vychádza z dizajn manuálu a logo manuálu Hviezdoslavovho Kubína a z vizuálnych materiálov pridelených pre daný ročník a kolo súťaže. **Národné osvetové centrum** uvádza organizátor **výlučne v súlade** s dokumentom Povinnosti organizátorov pri propagácii jednotlivých kôl súťaží.

4.2.10. Na propagačných materiáloch je nevyhnutné **uviesť hlavný názov** postupovej súťaže „Hviezdoslavov Kubín“ a taktiež **podnázov** „73. ročník celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky v umeleckom prednese poézie a prózy, v tvorbe recitačných kolektívov a divadiel poézie detí, mládeže a dospelých“.

4.2.11. Organizátor zabezpečí pre členov odbornej poroty možnosť dôkladnej prípravy na hodnotiacu prácu – **súťažné texty jednotlivých prednesov a scenáre inscenácií jednotlivých recitačných kolektívov a divadiel poézie** s menami recitátorov, autora, prekladateľa, názvu a zdroja textu, prípadne upravovateľa textu a menom pedagóga/lektora v dostatočnom predstihu pred kolom, ale aj vytlačené priamo na mieste súťaže.

4.3. Krajské súťaže a prehliadky[8]

4.3.1. Po zadaní jednotlivých kôl súťaže do systému prihlasovania Národné osvetové centrum vyzve zodpovednú osobu e-mailom, aby vyplnila **žiadosť o finančné prostriedky na realizáciu krajských a celoštátnych kôl**. Pravidlá, procesy a spôsob financovania súťaží upravujú samostatné dokumenty vydané Národným osvetovým centrom.

4.3.2. Organizátor krajskej prehliadky navyše zabezpečí čo **najkvalitnejšiu fotodokumentáciu a audiovizuálny záznam** súťažných vystúpení a dodá ich zodpovednému pracovníkovi Národného osvetového centra najneskôr 30 dní pred termínom konania celoštátneho kola súťaže.

4.4. Celoštátna súťaž a prehliadka

4.4.1. Organizátorom je Mestské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne.

4.4.2. Národné osvetové centrum ako odborný garant tvorí dramaturgickú koncepciu a je zodpovedné za obsahovú stránku celoštátnej súťaže a prehliadky.

4.4.3. Po zadaní jednotlivých kôl súťaže do systému prihlasovania Národné osvetové centrum vyzve zodpovednú osobu e-mailom, aby vyplnila **žiadosť o finančné prostriedky na realizáciu krajských a celoštátnych kôl**. Pravidlá, procesy a spôsob financovania súťaží upravujú samostatné dokumenty vydané Národným osvetovým centrom.

4.4.4. Pri tvorbe propagačných materiálov **spolupracuje** organizátor celoštátneho kola súťaže so zodpovedným pracovníkom Národného osvetového centra. **Národné osvetové centrum**

[8] Organizátor krajskej prehliadky spĺňa tiež všetko uvedené v bode 4.2.

v nich uvádza výlučne v súlade s dokumentom Povinnosti organizátorov pri propagácii jednotlivých kôl súťaží.

4.4.5. Organizátor celoštátneho kola súťaže môže upraviť komunikáciu na propagačných materiáloch zjednodušením podnázvu súťaže a nazývať podujatie festivalom.

5. HODNOTENIE SÚŤAŽE

5.1. Poroty

5.1.1. Na objektívne hodnotenie súťažných vystúpení sa zostavujú odborné poroty z aktívnych odborníkov v oblasti umeleckého prednesu a divadla s adekvátnou viacročnou praxou, pričom odporúčané **zloženie poroty** je

5.1.1.1. **pre umelecký prednes:** recitátor, pedagóg (lektor) prednesu alebo slovenského jazyka a literatúry, herec, literárny autor, literárny vedec,

5.1.1.2. **pre recitačné kolektívy a divadlá poézie:** režisér, dramaturg, literárny vedec (teatrológ), hudobník, scénograf.

5.1.2. Poroty môžu mať **3 až 5 členov**, pričom odporúčaný počet porotcov je kvôli hlasovaniu nepárny.

5.1.3. Organizátori na všetkých stupňoch súťaže sú povinní **obmieňať členov poroty po troch ročníkoch**, aby v tom istom kole nebola rovnaká porota viac ako trikrát po sebe.

5.1.4. Vymenovanie porotcov

5.1.4.1. Triedne a školské poroty vymenujú riaditelia základných a základných umeleckých škôl.

5.1.4.2. Obvodné poroty vymenujú riaditelia regionálnych a krajských osvetových stredísk a tých školských zariadení, ktoré organizujú obvodné kolá súťaže. Organizátorom obvodných kôl odporúčame vyberať porotcov zo zoznamu odborníkov, ktorý tvorí prílohu týchto propozícií, a podľa potreby konzultovať porotu s Národným osvetovým centrom. Zloženie týchto porôt podlieha schváleniu odbornými pracovníkmi NOC v systéme prihlasovania.

5.1.4.3. **Okresné, regionálne a krajské poroty** navrhujú organizátori jednotlivých kôl súťaží, ich zloženie konzultujú s odbornými pracovníkmi Národného osvetového centra. Zloženie týchto porôt podlieha schváleniu odbornými pracovníkmi NOC v systéme prihlasovania. Následne poroty vymenujú riaditelia osvetových stredísk, ktoré organizujú regionálne a krajské kolá súťaže. Organizátorom odporúčame vyberať porotcov zo zoznamu porotcov, ktorý tvorí prílohu týchto propozícií.

5.1.4.4. Programovú radu a celoštátnu porotu navrhne odborná pracovníčka pre umelecký prednes Národného osvetového centra a **vymenuje ich generálna riaditeľka Národného osvetového centra**. Programová rada sa skladá spravidla z vybraných členov krajských a celoštátnych porôt a odborných pracovníkov Národného osvetového centra.

5.1.5. Člen odbornej poroty na každom stupni súťaže **nesmie byť v konflikte záujmov**, t. j. v porote nemá pôsobiť porotca, ktorý **recitátora pripravoval** (s výnimkou triednych a školských kôl) alebo je v **blízkom príbuzenskom vzťahu** so súťažiacimi či pedagógmi, ktorí pripravujú recitátora na súťaž.

5.1.6. Člen odbornej poroty na každom stupni súťaže musí mať na túto funkciu **osobnostné predpoklady a ľudský prístup, pričom**

5.1.6.1. hodnotí nezávisle a v súlade s kritériami hodnotenia;

5.1.6.2. dodržiava hranice korektného pracovného vzťahu, ku všetkým účastníkom a zložkám, ktoré sa podieľajú na koordinácii, príprave a realizácii podujatia pristupuje s rešpektom;

5.1.6.3. správa sa dôstojne, eticky a profesionálne;

5.1.6.4. dodržiava zásady rovnakého zaobchádzania a nediskriminuje z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia.

5.2. Hodnotenie súťaže

5.2.1. Na celoštátnej úrovni

5.2.1.1. sú kolektívy zaradené podľa úrovne do **zlatého, strieborného a bronzového pásma, resp. mimo nich** a odborná porota zároveň udeľuje jednu **hlavnú cenu** v každej kategórii,

5.2.1.2. v **detských kategóriách recitátorov (I. – III. kategória)** porota udeľuje špeciálne ceny, pričom maximálne trom recitátorom v každej kategórii udeľuje návrh na postup na Scénickú žatvu[9],[10]

5.2.1.3. v súťaži **IV. a V. kategórie recitátorov** porota udeľuje spravidla **prvé tri miesta a čestné uznania, ktoré môžu byť znásobené**.

5.2.2. Na nižších stupňoch súťaže porota spravidla udeľuje jedno **1. miesto**. **Nasledujúce 2. a 3. miesto** môže byť znásobené. Jednotlivec alebo kolektív umiestnený na 1. mieste postupuje do ďalšieho kola súťaže.[11]

5.2.3. V odôvodnených prípadoch môže porota udeliť **špeciálne ceny**.

5.2.4. Ak recitátor **nedodrží časový limit** určený v jednotlivých kategóriách, má k dispozícii **toleranciu jednej minúty**, ak aj tú prekročí, bude zo súťaže **vylúčený**, pričom porota mu na hodnotiacom seminári **môže dať spätnú väzbu**. Recitátorovi sa však umožňuje dokončiť prednes, aj keby prekročil časový limit.

5.2.5. Na **obvodnej, okresnej, regionálnej** a **krajskej** úrovni spracúva a odovzdáva organizátorom výsledky súťaže vo forme **hodnotiacej správy**, ktorá obsahuje odbornú analýzu a zdôvodnenie rozhodnutia poroty, **predseda alebo predsedom poverení členovia poroty**. Na **celoštátnej** úrovni to vykonáva **každý člen** odbornej poroty. Formulár hodnotiacej správy je prílohou k propozíciám.

5.3. Kritériá hodnotenia

5.3.1. V kategóriách **umeleckého prednesu súťaže jednotlivcov**:

5.3.1.1. dramaturgická príprava predlohy

5.3.1.1.1. **vhodnosť výberu textu** podľa veku a typu recitátora,

5.3.1.1.2. myšlienková a umelecká **náročnosť predlohy**,

[9] O účinkovaní na festivale Scénická žatva rozhoduje programová rada festivalu Scénická žatva, ktorá sa spravidla skladá z porotcov celoštátnych kôl divadelných súťaží a súťaže umeleckého prednesu.

[10] Návrh na postup na Scénickú žatvu sa zároveň považuje za mimoriadny výsledok žiaka a ekvivalent prvého miesta podľa smernice č. 19/2024 o súťažiach a predmetových olympiádach Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR, na základe ktorého zriaďovatelia poskytujú školám finančné prostriedky.

[11] Na nižšom stupni súťaže môže porota v prípade vynikajúcich predvedení inscenácií odporučiť na postup aj 2. miesto. Organizátor vyššieho kola súťaže (v prípade celoštátneho kola programová rada) rozhodne podľa koncepcie a možností, či je možné návrhy prijať.

5.3.1.1.3. **originalita a objavnosť** predlohy,
5.3.1.1.4. **správne pochopenie obsahu** a zmyslu textu,
5.3.1.1.5. **rozbor, členenie a úprava** predlohy,
5.3.1.1.6. **vystihnutie žánrových a štýlových osobitostí** textu,
5.3.1.1.7. **aktuálny výklad** recitovaného textu;
5.3.1.2. tvorivosť a osobnostný prístup recitátora
5.3.1.2.1. **schopnosť vnútorného videnia a cítenia** recitátora,
5.3.1.2.2. **schopnosť vytvorenia vzťahu, názoru a postoja** k textu,
5.3.1.2.3. **hlasová a rečová technika** recitátora,
5.3.1.2.4. **originalita a kultivovanosť** rečového prejavu a vystupovania,
5.3.1.2.5. **tvorivá práca** s recitátorskými výrazovými prostriedkami,
5.3.1.2.6. funkčnosť použitia **slovných a mimoslovných prostriedkov**,
5.3.1.2.7. **výstavba, gradácia a pointovanie** prednesu,
5.3.1.2.8. **miera rozumovej a citovej účasti** na prednese;
5.3.1.3. pôsobivosť prednesu na poslucháča
5.3.1.3.1. **zacielenosť** na poslucháča a kontakt s ním,
5.3.1.3.2. **presvedčivosť** interpretácie,
5.3.1.3.3. pôsobenie recitátora **ako osobnosti**,
5.3.1.3.4. **originálnosť recitátora** a jeho výkonu,
5.3.1.3.5. dodržanie časového limitu.
5.3.2. V kategóriách **recitačných kolektívov a divadiel poézie**:
5.3.2.1. dramaturgia
5.3.2.1.1. **vhodnosť témy a predlohy** pre kolektív (vek, sociálne a kultúrne zázemie, špecifickosť kolektívu),
5.3.2.1.2. **myšlienková a umelecká náročnosť predlohy**,
5.3.2.1.3. **originalita, novosť a objavnosť** predlohy,
5.3.2.1.4. **spracovanie literárnej predlohy** do scenára (rešpektovanie témy, formy a špecifickosti literárnej predlohy; vystihnutie obsahových, žánrových a štýlových osobitostí textu; vystihnutie aktuálnosti obrazov, myšlienok či formy textu; členenie na party),
5.3.2.1.5. **uplatnenie dramatických zákonitostí** pri tvorbe scenára,
5.3.2.1.6. **harmónia literárnosti a dramatickosti** v scenári,
5.3.2.1.7. **pochopenie obsahu** a zmyslu predlohy a scenára,
5.3.2.1.8. **aktuálnosť predlohy** a scenára,
5.3.2.1.9. **dramaturgické a pedagogické zámery a ciele**, ich naplnenie v scenári;
5.3.2.2. javiskové stvárnenie
5.3.2.2.1. **jasnosť a cieľ** režijnej koncepcie,
5.3.2.2.2. **zreteľnosť myšlienkovo-poetických rovín a javiskových obrazov**,
5.3.2.2.3. **členenie, charakter výstavby a temporytmus** inscenácie,
5.3.2.2.4. **hlasová a výrazová úroveň interpretov** (technika hlasu a reči jednotlivcov a zboru; čistota, výraz, plastickosť sólových interpretov a zboru; charakteristika, vzťahy, funkcie jednotlivcov a zboru; tempo, rytmus, kompaktnosť interpretačného kolektívu),

5.3.2.2.5. **zvukové a hudobné spracovanie** inscenácie (výber zvukových a hudobných prvkov a ich funkčnosť, výber hudby a jej funkčnosť, zvukovo-rytmická, spevácka, zborová a hudobná interpretácia),

5.3.2.2.6. **pohybové, prípadne choreografické spracovanie** inscenácie (charakter, cieľ, funkčnosť, nápaditosť pohybu a choreografie vo vzťahu k téme a dramaturgicko-režijnému cieľu; pohybová úroveň a technika interpretov, realizácia javiskových a choreografických foriem),

5.3.2.2.7. **výtvarné spracovanie** inscenácie (výber, charakter a funkčnosť hmotného/výtvarného materiálu vo vzťahu k téme, scenáru a k dramaturgicko-režijnej koncepcii; estetika farieb a tvarov v kostýmovaní a scénografii, výtvarný štýl inscenácie; pohyb výtvarného materiálu na scéne, jeho funkčnosť, obrazotvornosť a technická presnosť),

5.3.2.2.8. **koexistencia a súhra všetkých javiskových zložiek**;

5.3.2.3. zameranosť na diváka

5.3.2.3.1. **komunikatívnosť** inscenácie s divákom,

5.3.2.3.2. **súhra slovného, poetického a dramatického** v inscenácii,

5.3.2.3.3. **originálnosť a jedinečnosť** inscenácie.

5.4. Ocenenia

5.4.1. V súťaži sa udeľujú vecné, knižné ceny a diplomy.

5.4.2. Víťazní jednotlivci a kolektívy budú navrhnutí na účinkovanie na festivale **Scénická žatva v Martine, Medzinárodnom festivale poézie vo Valašskom Meziříčí** a do programu **Návraty z Kubína** v Slovenskom národnom divadle v Bratislave.

6. KONTAKT

V prípade nejasností kontaktujte odbornú pracovníčku pre umelecký prednes Národného osvetového centra:

Mgr. art. Renata Kögelová
Národné osvetové centrum
Námestie SNP č. 12
812 34 Bratislava
renata.jurcova@nocka.sk
+421 2 204 71 249
+421 915 968 433

7. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

7.1. Propozície nadobúdajú účinnosť dňom ich podpísania generálnou riaditeľkou Národného osvetového centra.

7.2. Prípadné zmeny, doplnenia a spresnenia propozícií vydáva Národné osvetové centrum.

7.3. Súťaž nie je realizovaná s cieľom dosiahnuť zisk.

7.4. V dôsledku nesplnenia akýchkoľvek podmienok uvedených v týchto propozíciách nemusí byť súťažiaci/kolektív prijatý do súťaže alebo môže byť zo súťaže vyradený.

7.5. Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasuje, že berie na vedomie, že vyhlasovateľ súťaže:

7.5.1. vyhotovením a/alebo použitím fotodokumentácie a/alebo videodokumentácie s jeho podobizňou nijakým spôsobom nezasahuje do práv súťažiaceho na ochranu osobnosti, ustanovených § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej OZ),

7.5.2. obrazové snímky (podobizne) súťažiaceho budú vyhotovené a budú ako súčasť fotodokumentácie a/alebo videodokumentácie podľa predchádzajúceho bodu použité primeraným spôsobom len a výslovne na umelecké účely a/alebo tlačové spravodajstvo a z uvedeného dôvodu, v súlade s § 12 ods. 3 OZ, súhlas dotknutého súťažiaceho nie je potrebný,

7.5.3. použitie obrazových snímok (podobizní) súťažiaceho podľa predchádzajúceho bodu nie je v rozpore s jeho oprávnenými záujmami.

7.6. Súťažiaci vo veku do 18 rokov sú povinní prísť na súťaž v sprievode dospelej osoby (pedagóga, rodiča alebo inej dospelej osoby), ktorá chráni ich bezpečnosť a rieši ich problémy organizačného či sociálneho charakteru.

7.7. Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasuje, že jeho súťažný umelecký výkon, prípadne autorské dielo použité v rámci súťažného umeleckého výkonu, nezasahuje do práv a právom chránených záujmov tretích osôb a má usporiadané všetky práva viažuce sa k súťažnému umeleckému výkonu a/alebo v rámci neho použitému autorskému dielu.

7.8. Súťažiaci prihlásením do súťaže udeľuje Národnému osvetovému centru a organizátorom jednotlivých kôl súťaže bezodplatný súhlas na použitie svojho súťažného umeleckého výkonu v zmysle § 97 a nasl. zákona č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon, a to najmä, avšak nielen na vyhotovenie originálu i rozmnoženiny záznamu svojho umeleckého výkonu a sprístupňovanie záznamu umeleckého výkonu verejnosti v rámci realizácie aktivít a na účely šírenia osvetovej činnosti v pôsobnosti organizátorov jednotlivých kôl súťaže a Národného osvetového centra.

7.9. Súťažiaci vyhlasuje, že sa oboznámil s podmienkami spracúvania osobných údajov Národným osvetovým centrom, ktoré sú dostupné na www.nocka.sk alebo v Národnom osvetovom centre.

7.10. Prílohy k propozíciám

7.10.1. Príloha č. 1 – **Hodnotiaca správa pre porotcov** s podrobným popisom (vypĺňa predseda poroty alebo poverení členovia poroty).

7.10.2. Príloha č. 2 – **Zoznam odporúčaných porotcov a lektorov.**

Bratislava 2. 10. 2026

.....
Mgr. Eva Smolíková
generálna riaditeľka